

Nr 155.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt f. d. landshövdingen i Göteborgs och Bohus län, riksmarskalken O. F. von Sydow; given Stockholms slott den 1 mars 1935.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 1 mars 1935.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför:

Sedan Hans Maj:t Konungen utnämnt och förordnat landshövdingen i Göteborgs och Bohus län Oscar Fredrik von Sydow att vara riksmarskalk, beviljade Kungl. Maj:t genom beslut den 29 oktober 1934 von Sydow, på därom av denne gjord framställning, avsked från landshövdingämbetet från och med den 1 november 1934.

I samband med avskedstagandet anhöll von Sydow hos Kungl. Maj:t att, utan hinder därav att civila tjänstepensionsreglementet icke vore å honom tillämpligt, enär detsamma trädde i kraft först den 1 juli 1935,

Bihang till riksdagens protokoll 1935. 1 saml. Nr 154—155.

från och med sistnämnda dag komma i åtnjutande av förtidspension jämlikt bestämmelserna i 17 § reglementet.

Enligt de av von Sydow åberopade bestämmelserna i 17 § civila tjänstepensionsreglementet må tjänsteman, som tidigast fem år före uppnäendet av pensionsåldern frivilligt avgår ur tjänst, kunna av Kungl. Maj:t medgivas rätt att komma i åtnjutande av förtidspension, under förutsättning att han innehar minst trettio tjänstår samt att avgången finnes icke vara stridande mot statens intressen. Förtidspensionen motsvarar hel ålderspension men skall för tiden, intill dess tjänstemannen uppnår pensionsåldern, vara minskad med $\frac{1}{180}$ för varje full fjärdedel av år, varmed tjänstemannens levnadsålder vid avgången understiger pensionsåldern.

Riksmarskalken von Sydow är född den 12 juli 1873. Efter att hava inskrivits som e. o. notarie i Svea hovrätt den 18 september 1894, tjänstgjorde han under därpå följande fem år bland annat i nedre justitierevisionen samt såsom biträde hos domhavande under nämnda hovrätt, varunder han även innehade förordnande såsom t. f. domhavande. Därefter tjänstgjorde von Sydow i hovrätten, där han — efter att hava passerat olika tjänstegrader — utnämndes till hovrättsråd år 1909. von Sydow blev t. f. expeditionschef i civildepartementet den 8 juni 1906, expeditionschef därstädes den 4 december 1907, t. f. landshövding i Gävleborgs län den 31 mars 1911 och landshövding i Norrbottens län den 29 september 1912. Efter att hava varit statsråd och chef för civildepartementet under tiden 17 februari 1914—29 juni 1917, tillträdde von Sydow den 3 juli 1917 landshövdingämbetet i Göteborgs och Bohus län, vilket ämbete han utövat intill tillträdet av riksmarskalksämbetet, med avbrott dock för tiden 23 februari—13 oktober 1921, då han var statsminister. Riksmarskalken von Sydow hade sålunda vid sin avgång från landshövdingämbetet varit anställd i statens tjänst omkring 40 år.

Statskontoret, som i ärendet avgivit utlåtande, har erinrat, att därest riksmarskalken von Sydow kvarstått i sin landshövdingtjänst utöver den 1 juli 1935, civila tjänstepensionsreglementet blivit tillämpligt å honom samt att, om han därefter före uppnådd pensionsålder avgått från tjänsten, Kungl. Maj:t kunnat medgiva honom rätt att komma i åtnjutande av förtidspension. Denna skulle i enlighet med bestämmelserna i 17 § i reglementet hava uppgått till 9,336 kronor för år under tiden intill uppnäendet den 12 juli 1938 av pensionsåldern och till 9,996 kronor för år under tiden därefter.

Statskontoret har vidare anfört att, ehuru enligt 1907 års civila pensionslag, vilken här vore tillämplig, rätt till dylik förtidspension icke förefunnes, statskontoret med hänsyn till de särskilda omständigheter, som i föreliggande fall vore för handen, dock icke ville motsätta sig, att pension utverkades genom framställning till riksdagen. Pensionens belopp syntes kunna bestämmas till förslagsvis 9,504 kronor.

Om riksmarskalken von Sydow först efter ikraftträdandet den 1 juli 1935 av civila tjänstepensionsreglementet avgått från landshövdingtjänsten, hade Kungl. Maj:t jämlikt förut omförmälda bestämmelser i 17 § reglementet ägt bevilja honom pension, s. k. förtidspension. Med hänsyn till att von Sydows avgång ägt rum för utövande av riksmarskalksämberet torde betänkligheter icke böra möta mot att riksdagens medgivande utverkas till att de i tjänstepensionsreglementet upptagna bestämmelserna om förtidspension — för vilkas tillämpning von Sydow i övrigt uppfyller de i reglementet stadgade villkoren — må från och med dagen för reglementets ikraftträdande bliva å honom gällande, oaktat han lämnat landshövdingtjänsten före nämnda dag. Härvid synes det naturligt, att särskilt pensionsbelopp icke fastställas av Kungl. Maj:t och riksdagen utan att grunderna i nyssnämnda författningsrum få i vanlig ordning tillämpas.

Departements-
chefen.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att f. d. landshövdingen i Göteborgs och Bohus län, riksmarskalken Oscar Fredrik von Sydow må, utan hinder därav att han avgått från landshövdingämbetet före ikraftträdandet av civila tjänstepensionsreglementet, från och med den 1 juli 1935 äga uppbära förtidspension enligt de i 17 § nämnda reglemente angivna grunderna.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Bernt Nilsson.